

5- Çeşitlerimiz

GÖKSUN

Tescil Yılı : 2012

Tarımsal Özellikleri :

- Hasat Olgunluk Süresi : 80 – 90 gün
- Verim : 200-300 kg/da
- 100 Tane Ağırlığı : 30 – 35 gr.
- Pişme Süresi : 45 dakika
- Bitki Tipi : Yarı Sarılcı
- Tane Tipi ve Rengi : Tombul, beyaz

GÜNGÖR

Tescil Yılı : 2006

Tarımsal Özellikleri :

- Hasat Olgunluk Süresi : 115 – 120 gün
- Verim : 200 kg/da
- 100 Tane Ağırlığı : 60 – 65 gr.
- Pişme Süresi : 40-45 dakika
- Bitki Tipi : Yarı Sarılcı
- Tane Tipi ve Rengi : Selanik, beyaz

Dizgi ve Tasarım:
Cihan FIRAT
Ziraat Yüksek Mühendisi

Posta Yazışma Adresimiz:

Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı
Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-
Hacimustafa Mah. Gazi Mustafa Kemal Bulv. No:122
(Adana Yolu üzeri 5. km) Onikişubat/KAHRAMANMARAŞ

İrtibat Telefonlarımız:

Santral : 0 (344) 237 60 20
Faks : 0 (344) 237 71 96

E-Posta Adresimiz:

dagtem@tarimorman.gov.tr

**DOĞU AKDENİZ GEÇİT KUŞAĞI
TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ**

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

**KURU FASULYE
ÇEŞİTLERİMİZ**

**Kahramanmaraş
2023**

Kuru fasulye; yemeklik tane baklagiller içersin de yer alıp insan beslenmesinde önemli bir yer tutar. Kuru fasulye, tanelerindeki % 20-34 oranında protein, % 60 karbonhidrat ve mineral maddelerden Potasyum, Fosfor, Kalsiyum, Magnezyum, Kükürt, Demir ve Manganca zengin olması nedeniyle vücudun mineral madde ihtiyacını karşılaması açısından insan beslenmesin de büyük öneme sahiptir.

Kuru Fasulye, Dünyada ekim alanı ve üretimi yönünden Yemeklik Tane Baklagiller içerisinde ilk sırayı alır. Ülkemizde ise nohut ve mercimekten sonra 3. Sırada yer alır.

Ülkelere göre ekim alanı ve üretim durumlarına bakıldığında Hindistan ilk sırada yer almaktadır. En önemli kuru fasulye ihracatçısı ülkeler ise; ABD, Çin, Burma'dır.

Türkiye'de 34 kuru fasulye çeşidi geliştirilmiş olup bunların, 24'ü TAGEM, 2'si Üniversite, 8'i ise Özel Sektörce tescil ettirilmiştir. Enstitümüzce, Göksun ve Güngör çeşitleri geliştirilmiştir.

1- İklim ve Toprak İstekleri

Kuru fasulyenin optimum gelişmesi için ortalama sıcaklığın 16-24 °C arasında olması gereklidir. 10 °C'nin altında çimlenme yavaş olur. Fasulyenin çimlenme döneminde 18-20 °C, çiçeklenme döneminde 20-25 °C, en ideal sıcaklıktır.

Kuru Fasulyenin ekim zamanı çok iyi tespit edilmesi gerekir. Zira fasulye dondan zarar göreceği gibi 30 °C, 'nin üzerindeki sıcaklıklarda çiçek dökülmeleri hatta bakla bağlayamama gibi sorunlar görülür.

Fasulye hafif kumlu topraklardan ağır killi topraklara kadar her türlü toprakta yetişir. Fakat kolay ufalanan, drenajı iyi, derin, organik maddece zengin kumlu tınlı, hafif asit yada nötr topraklara tercih edilmelidir. (Toprak pH'sının 6,0-6,8 arasında olması istenir).

2- Toprak Hazırlığı ve Ekim :

Toprak işlemede amaç; toprak yüzeyinin düzeltilmesi, uygun tohum yatağının hazırlanması, toprağın fiziksel özelliklerinin iyileştirilmesi, ilaç ve gübrenin toprağa karıştırılmasıdır. Kuru fasulye tarımı yapılacak tarlanın sonbaharda pullukla derin (20-25 cm) bir şekilde sürülerek bitki artıklarının toprağa karıştırılması sağlanır. Kışın donma-çözülme ile üst kısımdaki kesekler dağılır ve toprak havalanmış olur.

İlkbahar toprak işleme, tarlanın toprak işleme tavına gelince toprağın nem ve yabancı ot durumuna göre diskaro, kazayağı ve tırmıkla yapılır. Daha sonra yabancı ot ilacı ve gübre de atılarak tırmıkla toprağa karıştırılır ve son olarak ta tapan geçirilerek tarlanın düz ve keseksiz olması sağlanır.

Kuru fasulye ekilecek tarlanın toprak tahlili yapıp, tahlili sonuçlarına göre ihtiyaç duyulan gübrelerin verilmesi en doğrusudur. Toprak tahlili yapılmamış ise en uygun gübre dozu saf madde olarak 3-4 kg/da Azot, 6-7 kg/da Fosfor dur. Gübreleme için; %18 Azot ve %46 Fosfor içeren Diamanyum Fosfat gübresinin kullanılması uygun olacaktır.

Fasulyede en uygun çimlenme sıcaklığı 18-20 °C olması nedeniyle ekim zamanı bölgelere göre değişim gösterir.

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/dagtem>

İlimizin Kuru Fasulye ekilen alanlarda uygun ekim zamanı 15-30 Mayıs arasındadır. Fasulye tarımında, serpme usulü ekim yöntemi kullanılsa da tercih edilmesi gereken yöntem sıraya ekim yöntemidir. Kültürel işlemlerim daha kolay yapılması için sıraya ekim önerilir. Sıraya ekimde bakım işlemlerin traktörle yapılması halinde sıra araları bitkinin tipine göre 45-70 cm, sıra üzeri mesafeler bodur tiplerde 8-10 cm, sarılıcı tiplerde 15-20 cm olmalıdır.

3- Bakım İşlemleri:

Özellikle erken gelişme döneminde hızla büyüyen otların fasulyeyi boğmaması için ilk çapalama bitkilerin 10-15 cm olunca yapılması gerekir. Bu ilk çapalamada fasulye bitkisinin köklerine zarar verilmemesi için derin yapılmamalıdır. İlk çapadan sonra çiçeklenme dönemine kadar bir çapa daha yapıp boğaz doldurma işlemi yapılmalıdır.

Kuru fasulyede sulama önemli olup; havaların sıcaklığına ve toprağın yapısına göre 8-10 gün veya 10-15 gün arayla yapılır.

4- Hasat:

Kuru fasulyede en uygun hasat zamanı, baklaların büyük çoğunluğunun sarardığı fakat kupkuru olmadığı, bakla içindeki tanenin sert, iyi gelişmiş ve bakla kırılır kırılmaz dışarı çıkacak durumda olduğu devredir.

Olgunlaşan bitkiler elle yolunarak ya da orakla biçilerek hasat edilir. Hasattan sonra bitkiler 10 gün kadar kurutulur. Kurutmayı takiben harman yapılır.

